

فصلنامه علمی چشم‌انداز مدیریت دولتی

Journal of Public Administration Perspective

عنوان مقاله: تأملی بر تعامل بوروکراسی و دموکراسی: مطالعه‌ای در میان اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها

Article Title: The Contemplation on the Interaction of Bureaucracy and Democracy: A Study among Faculty Members of Universities

نویسندگان: فرهاد مهرگان، ابوالحسن فقیهی و ناصر میرسپاسی

Authors: Farhad Mehrgan, Abolhassan Faghihi & Naser Mirsepassi

روش رفرنس‌دهی به این مقاله: مهرگان، فرهاد، فقیهی، ابوالحسن و میرسپاسی، ناصر (۱۳۹۹). تأملی بر تعامل بوروکراسی و دموکراسی: مطالعه‌ای در میان اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها. چشم‌انداز مدیریت دولتی، ۱۱(۱)، ۳۹-۷۴.

To Cite This Article: Mehrgan, F., Faghihi, A., & Mirsepassi, N. (2020). The Contemplation on the Interaction of Bureaucracy and Democracy: A Study among Faculty Members of Universities. Journal of Public Administration Perspective, 11(1), 39-74.

تاریخ چاپ: ۱۳۹۹/۰۱/۰۱

ناشر: ایران - تهران - دانشگاه شهید بهشتی - دانشکده مدیریت و حسابداری

Publication Date: 2020/March/20

Publisher: Iran - Tehran - Shahid Beheshti University - Faculty of Management & Accounting

شاپا چاپی: ۶۰۶۹-۲۲۵۱، شاپا الکترونیکی: ۴۱۵۷-۲۶۴۵

صص ۳۹ - ۷۴

تأملی بر تعامل بوروکراسی و دموکراسی: مطالعه‌ای در میان اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها

فرهاد مهرگان^۱، ابوالحسن فقیهی^{۲*}، ناصر میرسپاسی^۳

۱. دانشجوی دکتری، مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲. استاد، مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۳. استاد، مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

هدف: در این مطالعه هدف اصلی بررسی ویژگی‌های ساختاری بوروکراسی و شناسایی کارکردهای آن به‌منظور استقرار یک نظام دموکراتیک است.

طراحی/روش‌شناسی/رویکرد: پژوهش حاضر از نظر هدف، بنیادی، از لحاظ ماهیت و روش، توصیفی و از نظر نوع داده‌ها جزو پژوهش‌های کیفی به‌شمار می‌رود. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش اعضای هیئت‌علمی دو دانشگاه صلاح‌الدین و جهان در منطقه کردستان عراق است که با استفاده از فرمول کوکران ۲۳ نفر به‌عنوان نمونه و به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته بود که از طریق تحلیل تم، تم‌های فرعی و مفاهیم مربوطه به آن شناسایی و کدگذاری شدند.

یافته‌های پژوهش: نتایج نشان داد که ویژگی‌های ساختاری بوروکراسی جامعه مورد مطالعه، متفاوت از مدل بوروکراسی وبر است؛ اما به دلیل وجود تنوع نیروی کار در نظام اداری و همکاری آن با بخش‌های مختلف حاکمیتی، نقش مؤثری در استقرار نظام دموکراتیک داشته است.

محدودیت‌ها و پیامدها: شرایط موجود در منطقه مورد مطالعه بر نظرها و دیدگاه‌های مصاحبه‌شوندگان تأثیر گذاشته است. از آنجاکه گردآوری داده‌ها در میان گروهی خاصی انجام شده است، برای تعمیم‌پذیری نتایج پژوهش باید مطالعات بیشتری در میان گروه‌های مختلف جامعه و در زمان‌های مختلف انجام شود.

پیامدهای عملی: با توجه به دیدگاه مختلف درباره رابطه بین بوروکراسی و دموکراسی، دموکراتیک کردن فرایندهای بوروکراتیک در سازمان‌ها برای ایجاد دموکراسی در جامعه، امری ضروری به نظر می‌رسد.

ابتکار یا ارزش مقاله: این مقاله در حوزه مدیریت دولتی است و با رویکردی عملی، درک بهتری از رابطه بین بوروکراسی و دموکراسی را تبیین می‌کند.

کلمات کلیدی: بوروکراسی، دموکراسی، تحلیل تم.

نوع مقاله: مقاله علمی.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۴/۰۵، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۱۱/۰۶.

* نویسنده مسئول.

Email addresses: mehrgan.farhad@gmail.com; faghihiabolhassan@gmail.com; nmirsepassi@hotmail.com